

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 83

Izdan 15 maja 1933.

PATENTNI SPIS BR. 10044

Siemens & Halske Aktiengesellschaft, Berlin — Siemensstadt, Nemačka.

Uredjaj za osvetljavanje skazaljki.

Prijava od 22 aprila 1932.

Važi od 1 oktobra 1932.

Traženo pravo prvenstva od 22 aprila 1931 (Austrija).

Kod uredaja za osvetljavanje skazaljki je poznato, da se radi osvetljavanja skazaljki upotrebljuje reflektovana svetlost od kakve svetiljke koja je postavljena u sredini ploče sa brojevima. U jednom takvom uredaju za osvetljavanje je takode postojela svetiljka postavljeno u jednoj od šupljih osovina koja nosi jednu skazaljku, čime i-pak samo treba da bude smanjena udaljenost same svetiljke, koja se nalazi izvan šuplje osovine, od skazaljke i ploče sa brojevima. Pošto kod ovih uredaja za osvetljavanje skazaljki mora relativno velika površina da se osvetli, to je dejstvo osvetljavanja tako malo, da je praktično isključena upotreba ovog načina osvetljavanja kod velikih časovnika.

Dalje je postao poznat uredaj za osvetljavanje, kod kojeg je postavljeno više izvora svetlosti iza površine ploče sa brojevima, i kod kojeg reflektori, koji su pritvrđeni na skazaljka, bacaju svetlost na skazaljke površine. I kod ovog uredaja za osvetljavanje je nezadovoljavajuće iskorišćenje svetlosti, pošto su izvori svetlosti relativno daleko od skazaljki koje treba da se osvetle, i osim toga svi svetlosni zraci bivaju projektovani samo preko jednog reflektora. Dalji nedostatak ovog uredaja za osvetljavanje sastoji se u tome, što izvor svetlosti uslovljava znatne razmere rupe u koju treba da se smesti, a koja sa većinom nalazi u zidu između skazaljki i pogonskog mehanizma koji ih pogoni.

Ovim pronalaskom bivaju odstranjene nezgode, koje su vezane sa poznatim uredajima za osvetljavanje skazaljki, i biva obrazovan uredaj za osvetljavanje, koji omogućuje veoma povoljno iskorišćenje svetlosti na taj način, što je svetiljka postavljena u šupljij osovini koja pogoni minutnu skazaljku. Time, što je, kao što je pretstavljeno u primeru izvođenja, svetiljka tako postavljena u oblasti skazaljke za pokazivanje časova, da njena svetlost prolazi kroz proreze na minutnoj šupljij osovini i biva bacana na skazaljku za časove, i što osim toga podesno pomoću parabolično izvedenog reflektora biva bacana na minutnu skazaljku, može, osim povoljnog iskorišćenja svetlosti biti postignuto i veoma prosto izvođenje uredaja za osvetljavanje.

U slici je pretstavljeno jedan primer izvođenja pronalaska, pri čemu su izostavljeni svi detalji koji se neposredno ne odnose na pronalazak. U ovoj slici su sa 1 i 2 obeležene šuplje osovine, od kojih minutna osovina 1 biva pogonjena osovinom 9 preko para zupčanika 5, 6, a časovna osovina 2 biva pogonjena preko para zupčanika 7, 8, pri čemu se ova pogonska osovina 9 nalazi u vezi sa motornim mehanizmom poznate vrste koji biva upravljani u zavisnosti od toka vremena.

Minutna osovina 1 nosi na svom levom kraju minutnu skazaljku 10, koja je snabdevena paraboličnim reflektorom 11. Ka-

ko minutna skazaljka 10, tako i časovna skazaljka 12 koja je nošena časovnom osovinom 2, podesno su spreda pokrivene staklenom pločom, zaptiveno protiv prašine i protiv vode.

U oblasti časovne skazaljke 12 minutna osovina 1 nosi duguljaste proreze 4, kroz koje svetlost od svetiljke 3, koja je postavljena u osi obeju osovina, biva bacana na površinu časovne skazaljke 12. Svetiljka 3 biva nošena nepokretnom cevi 16, koja prima dovodne svetiljkine sprovodnike. Ova cev, koja osim toga još služi kao nosilac reflektora 14, smeštena je aksialno pomerljivo u otvoru nepomičnog kraka 13, pri čemu je pomoću jednog ili više zavrtnja 15 osigurana protiv nehotičnog aksialnog pomeranja. Aksialna pomerljivost cevi 16 dopušta da se svetiljka može toliko pomerati unazad da se sa strane sahatnog mehanizma može udobno dohvatiti i u datom slučaju očistiti ili zameniti.

Primer izvođenja koji je pretstavljen u slici naravno ne ograničuje misao pronalaska. Tako je pre svega moguće, da svetiljka 3, na čije mesto može doći i više svetlosnih izvora, umesto da se postavi u oblasti skazaljke 12, bude postavljena u ravni minutne skazaljke 10 tako, da minutna skazaljka svoju svetlost dobija neposredno, a časovna preko reflektora. Osim toga primer izvođenja može biti tako izmenjen, da još i druga svetiljka bude postavljena u oblasti minutne skazaljke 10, koja bi tada reflektor 11 učinila izlišnim.

Najzad se kao primena ovog pronalaska može smatrati i raspored u kome svetiljka 3 ne biva postavljena ni u oblasti časovne skazaljke 12 ni u oblasti minutne skazaljke 10 nego u delu minutne šuplje osovine koji se nalazi dalje desno, pri čemu tada svetlost, koja služi za osvetljavanje časovne skazaljke, biva i na časovnu skazaljku 12 bacana pomoću drugog reflektora.

Patentni zahtevi:

1. Uređaj za osvetljavanje skazaljki, naročito za velike časovnike, kod kojeg, radi osvetljavanja skazaljki, biva korišćena reflektovana svetlost sa svetiljke koja je postavljena u osi brojne ploče, naznačen time, što je svetiljka (3) postavljena u šupljoj osovini (1) koja pogoni minutnu skazaljku (10).

2. Uređaj za osvetljavanje skazaljki po zahtevu 1, naznačen time, što ima samo jednu svetiljku (3) koja je postavljena u minutnoj šupljoj osovini, i koja je podesno tako postavljena u visini časovne skazaljke (12), da svetlost ove svetiljke direktno biva, kroz proreze (4) minutne šuplje osovine (1), bacana na časovnu skazaljku (12) a osim toga pomoću po sebi poznatog reflektora (11) biva bacana na minutnu skazaljku (10).

3. Uređaj za osvetljavanje skazaljki po zahtevu 2, naznačen time, što su prorezi minutne šuplje osovine u oblasti časovne skazaljke (12) izvedeni u duguljastom obliku.

4. Uređaj za osvetljavanje skazaljki po zahtevu 1—3, naznačen time, što svetiljka (3) biva držana nepokretnom cevi (16) koja je postavljena u osi minutne šuplje osovine (1) i koja jednovremeno služi kao nosilac dovodnih sprovodnika za svetiljku.

5. Uređaj za osvetljavanje skazaljki po zahtevu 1—4, naznačen time, što je cev (16), koja nosi svetiljku i koja podesno nosi izdubljeno ogledalo (14) koje reflektuje svetlost, postavljena tako pomerljivo u osnovnom pravcu, da svetiljka (3), sa strane koja se nalazi suprotno od brojne ploče, može biti izvučena i u datom slučaju zamenjena.

6. Uređaj za osvetljavanje skazaljki po zahtevu 5, naznačen time, što ima nepomičan krak (13) sa rupom za prijem cevi (16), koja nosi svetiljku i koja pomoću jednog ili više zavrtnjeva (15) biva pričvršćena u rupi na kraku (13).

